Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/1762

22.3.2024

P9_TA(2023)0322

Guatemala: situácia po voľbách, právny štát a nezávislosť súdnictva

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. septembra 2023 o Guatemale: situácia po voľbách, právny štát a nezávislosť súdnictva (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže Najvyšší volebný súd Guatemaly oznámil 28. augusta 2023 oficiálne výsledky pokojných, dobre zorganizovaných volieb a za ich jasných víťazov vyhlásil Bernarda Arévala a Karin Herrerovú z politickej strany Movimiento Semilla ako novozvoleného prezidenta a viceprezidentku Guatemaly;

B. keďže prezident Giammattei výsledky uznal a verejne vyzval, aby 14. januára 2024 došlo k riadnemu prechodu a odovzdaniu moci;

C. keďže od 12. júla 2023 je politická strana Movimiento Semilla podrobená selektívnemu a svojvoľnému právnemu a procesnému konaniu generálneho prokurátora, ktorý podľa volebnej pozorovateľskej misie EÚ „ohrozil právo a príležitosť zúčastniť sa na skutočných voľbách a rešpektovať vôľu voličov“; keďže 28. augusta 2023 bola politická strana Movimiento Semilla opäť dočasne vyradená z občianskeho registra najvyššieho volebného súdu, pričom najvyšší volebný súd 3. septembra dočasne zrušil platnosť tohto rozhodnutia do 31. októbra 2023;

D. keďže niektorí predstavitelia súdnej moci a úradu generálneho prokurátora (Ministerio Público) zasahovali do volebného procesu; keďže niekoľko prokurátorov úradu generálneho prokurátora (Ministerio Público) vrátane generálnej prokurátorky Maríe Consuelovej Porrasovej, vedúceho úradu špeciálnej prokuratúry proti beztrestnosti Josého Rafaela Curruchicheho a sudcu Fredyho Orellanu je na americkom Engelovom zozname;

1. blahoželá Bernardovi Arévalovi a Karin Herrerovej k ich zvoleniu; vyzýva všetky štátne inštitúcie a časti spoločnosti, aby podporili riadny prechod a odovzdanie moci, ako o to požiadal prezident Giammattei;

2. dôrazne odsudzuje nedávne razie, ktoré vykonal úrad špeciálnej prokuratúry proti beztrestnosti v kanceláriách najvyššieho volebného súdu, ako aj otvorenie volebných schránok s hlasmi odovzdanými vo všeobecných voľbách v júni minulého roka a zabavenie počítačových materiálov súvisiacich s prenosom predbežných výsledkov volieb, čím bola porušená integrita volebného procesu a reťazec kontroly; odsudzuje, že k týmto udalostiam došlo proti vôli najvyššieho volebného súdu, ktorý je v priebehu volebného procesu najvyšším zodpovedným orgánom; vyjadruje mimoriadne znepokojenie v súvislosti s možným narušením ústavného poriadku v Guatemale;

3. vyjadruje poľutovanie nad neustálymi pokusmi o pozastavenie činnosti politickej strany Movimiento Semilla; odsudzuje všetky kroky s cieľom zvrátiť výsledok volieb, ktoré vyvíja najmä úrad verejného prokurátora (Ministerio Público), ako aj pretrvávajúce úsilie o kriminalizáciu nezávislých predstaviteľov justície a využívanie súdnych inštitúcií a inštitúcií prokuratúry na oslabovanie právneho štátu a vyzýva na ukončenie takýchto krokov;

4. vyzýva všetky politické strany, vládne orgány a inštitúcie Guatemaly, aby rešpektovali integritu a výsledok volebného procesu, ktorý jednoznačne vyplynul z hlasovania občanov Guatemaly, a aby zaručili občianske a politické práva občanov, vrátane ochrany volených činiteľov, v súlade s medzinárodnými a regionálnymi normami a vnútroštátnymi právnymi predpismi;

5. vyjadruje znepokojenie nad svojvoľným zadržiavaním prokurátorov, sudcov, nezávislých novinárov, obhajcov ľudských práv a bývalých úradníkov Medzinárodnej komisie proti beztrestnosti v Guatemale; naliehavo vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie Virginie Laparrovej, jej právničky Claudie Gonzálezovej a všetkých svojvoľne zadržiavaných osôb;

6. pripomína, že dodržiavanie nezávislosti súdnictva, politický pluralizmus a sloboda prejavu sú základnými právami a zásadnými piliermi demokracie a právneho štátu;

7. vyzýva volebnú pozorovateľskú misiu EÚ, ESVČ, členské štáty a delegáciu EÚ, aby situáciu v Guatemale naďalej sledovali, až kým nebudú existovať jasné a seriózne záruky, že sa bude rešpektovať vôľa ľudu vyjadrená počas volieb; nabáda orgány, aby vykonali pripravované odporúčania volebnej pozorovateľskej misie;

8. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, Organizácii amerických štátov, OSN, orgánom Guatemaly a Stredoamerickému parlamentu (PARLACEN).